ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)
z 9. marca 2006 *

Vo veci C-371/03,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Oberlandesgericht Köln (Nemecko) z 21. augusta 2003 a doručený Súdnemu dvoru 1. septembra 2003, ktorý súvisí s konaním:

Siegfried Aulinger

proti

Spolkovej republike Nemecko,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory A. Rosas, sudcovia J. Malenovský, J.-P. Puissochet (spravodajca), S. von Bahr a U. Lõhmus,

* Jazyk konania: nemčina.

generálny advokát: F. G. Jacobs,
tajomník: C. Strömholm, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 12. októbra 2005,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— pán Aulinger, v zastúpení: R. Karpenstein, Rechtsanwalt,

— Spolková republika Nemecko, žalovaná v konaní vo veci samej, v zastúpení: A. Frieser, Rechtsanwalt,

— nemecká vláda, v zastúpení: W. D. Plessing, neskôr A. Tiemann a C. Schulze-Bahr, splnomocnené zástupkyne, za právnej pomoci A. Frieser, Rechtsanwalt,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: G. zur Hausen, neskôr F. Hoffmeister, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 17. novembra 2005,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu nariadenia Rady (EHS) č. 1432/92 z 1. júna 1992, ktoré zakazuje obchod medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a republikami Srbsko a Čierna Hora [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 151, s. 4).

2 Tento návrh bol podaný v rámci súdneho sporu medzi pánom Aulingerom a Spolkovou republikou Nemecko, ktorá ho donútila prerušiť jeho činnosť autobusového dopravcu osôb cestujúcich do Srbska a Čiernej Hory na základe výkladu nariadenia č. 1432/92, ktorý pán Aulinger považuje za mylný.

Právny rámec

3 V kontexte konfliktov sprevádzajúcich osamostatnenie viacerých republík bývalej Juhoslovanskej zväzovej republiky a konkrétne konfliktov, ku ktorým došlo v roku 1992 v Bosne a Hercegovine, Bezpečnostná rada Organizácie spojených národov, konajúc podľa kapitoly VII Charty OSN, 30. mája 1992 prijala rezolúciu č. 757 (1992), zavádzajúcu ekonomické embargo proti Juhoslovanskej zväzovej republike (Srbsko a Čierna Hora) [*neoficiálny preklad*]. Toto embargo sa týkalo najmä obchodovania so základnými výrobkami a tovarmi.

4 Odseky 5 a 7 rezolúcie č. 757 (1992) ustanovovali:

„5. ... všetky štáty zamedzia svojim štátnym príslušníkom a akýmkoľvek osobám nachádzajúcim sa na ich území previesť alebo inak sprístupniť orgánom Juhoslovanskej zväzovej republiky (Srbsko a Čierna hora) alebo akýmkoľvek obchodným, priemyselným alebo verejným spoločnostiam akékoľvek peňažné prostriedky či iné finančné alebo hospodárske zdroje a poukázať akékoľvek iné peňažné prostriedky osobám alebo inštitúciám nachádzajúcim sa v Juhoslovanskej zväzovej republike (Srbsku a Čiernej Hore), okrem platieb určených výlučne na striktne lekárske alebo humanitárne účely a za potraviny,

...

7. ... všetky štáty:

a) Odmietnu akémukoľvek vzdušnému plavidlu povolenie na štart z ich územia, povolenie na pristátie na ich území alebo povolenie na prelet, pokiaľ toto vzdušné plavidlo je na ceste pristáť na území Juhoslovanskej zväzovej republiky (Srbsko a Čierna Hora) alebo ak odtiaľ odletelo, s výnimkou, ak bol let tohto vzdušného plavidla schválený z humanitárnych alebo iných

dôvodov v súlade s relevantnými rezolúciami rady, Výborom Bezpečnostnej rady vytvoreným rezolúciou č. 724 (1991).

...“

5 Európske hospodárske spoločenstvo a jeho členské štáty sa na zabezpečenie jednotného vykonania určitých opatrení predpísaných rezolúciou č. 757 (1992) uchýlili k prostriedku Spoločenstva. Takto Rada Európskych spoločenstiev prijala nariadenie č. 1432/92.

6 Článok 1 tohto nariadenia stanovuje:

„Od 31. mája 1992 sú zakázané:

a) dovoz akýchkoľvek základných výrobkov a tovarov pochádzajúcich alebo smerujúcich z republík Srbsko a Čierna Hora na územie Spoločenstva;

b) export akýchkoľvek základných výrobkov a tovarov pochádzajúcich alebo smerujúcich zo Spoločenstva do republík Srbsko a Čierna Hora;

c) akákoľvek činnosť, ktorá má za cieľ alebo výsledok priamu alebo nepriamu podporu transakcií uvedených v bodoch a) a b);

d) poskytnutie nefinančných služieb, ktorých cieľom alebo účelom je priama alebo nepriama podpora hospodárstva republík Srbsko a Čierna Hora a najmä nefinančných služieb poskytovaných:

i) s cieľom akejkoľvek hospodárskej činnosti vykonávanej v republikách Srbsko a Čierna Hora, alebo z republík Srbsko a Čierna Hora,

alebo

ii) niektorej z nasledovných osôb:

— akejkoľvek fyzickej osobe nachádzajúcej sa v republikách Srbsko a Čierna Hora,

— akejkoľvek právnickej osobe, zriadenej alebo inak založenej podľa zákona republík Srbsko a Čierna Hora,

— akejkoľvek organizácii vykonávajúcej hospodársku činnosť (či už v republikách Srbsko a Čierna Hora, alebo nie) kontrolovanej osobami s bydliskom v republikách Srbsko a Čierna Hora, alebo organizáciami zriadenými alebo inak vytvorenými podľa zákona týchto republík.

Podmienky zákazu služieb leteckej dopravy sú definované [v prílohe].“ [*neoficiálny preklad*]

7 Článok 5 toho istého nariadenia upresňuje:

„Toto nariadenie sa uplatňuje na území Spoločenstva, vrátane jeho vzdušného priestoru a na palube všetkých lietadiel alebo lodí patriacich pod jurisdikciu členského štátu, ako aj — inak — na každého štátneho príslušníka členského štátu a akúkoľvek právnickú osobu zriadenú, alebo inak vytvorenú podľa zákona členského štátu.“ [*neoficiálny preklad*]

Skutkový stav v konaní vo veci samej a prejudiciálne otázky

8 Pán Aulinger je autobusový dopravca so sídlom v Nemecku. Počas trvania účinnosti embarga zavedeného voči republikám Srbsko a Čierna Hora dopravoval pracovníkov prisťahovalcov, najmä Srbov a Čiernohorcov cestujúcich do Srbska alebo Čiernej Hory alebo sa odtiaľ vracajúcich, na územie, na ktoré bolo uvalené embargo. Najčastejšie pôsobil ako subdodávateľ cestovnej kancelárie so sídlom rovnako v Nemecku, ktorá organizovala celú cestu medzi miestami odchodu a príchodu nachádzajúcimi sa na nemeckom území a na území republík, voči ktorým bolo

vyhlásené embargo, alebo naopak, povolávajúc autobusových dopravcov so sídlom v republikách Srbsko a Čierna Hora na vykonanie časti dopravy na ich území. Kancelária vydávala cestujúcim na túto prepravu zvláštne lístky nazývané „delené" (ďalej len „delené prepravy").

9 Po tom, čo bol trestne stíhaný za porušenie nariadenia č. 1432/92, pán Aulinger sa prakticky v roku 1993 prestal zúčastňovať na týchto delených dopravách.

10 Trestné konanie vedené proti pánovi Aulingerovi však bolo ukončené po tom, čo Bundesgerichtshof rozsudkom z 21. apríla 1995 konštatoval, že rezolúcia č. 757 (1992) nezakazovala prepravu jednotlivcov na územie, na ktoré bolo uvalené embargo a v tomto území a nepovažoval za potrebné vysloviť sa k otázke, či nariadenie č. 1432/92 ukladalo takýto zákaz, pretože vnútroštátne konania potrebné na trestné sankcionovanie porušenia tohto nariadenia neboli vedené.

11 Pán Aulinger teda žiadal náhradu škody ktorú, ako tvrdí, utrpel. Na jednej strane dostal náhradu za trestné stíhanie, ktoré bolo voči nemu vedené. Na druhej strane žiadal od žalovanej v konaní vo veci samej (ďalej len „Spolková republika Nemecko") 500 000 DEM ako náhradu ušlého zisku za stratu jeho hlavného zdroja príjmov kvôli takmer úplnému prerušeniu jeho činnosti delenej dopravy z okolia zóny embarga a do tejto zóny. Na podporu svojej žiadosti uvádzal, že nariadenie č. 1432/92 nezakazovalo tieto činnosti. V tejto súvislosti uvádza, že sama Komisia Európskych spoločenstiev nepovažovala takúto prepravu za zakázanú a že nemecké orgány sa mali poradiť s členskými štátmi pred prijatím stanoviska k tejto otázke rozhodujúcej pre mnohých autobusových dopravcov. Ostatné členské štáty zdieľali analýzu Komisie.

12 Spolková republika Nemecko tvrdila, že delená preprava mala za cieľ obísť zákaz priamej dopravy osôb do zóny embarga a že tento typ dopravy bol teda zakázaný nariadením č. 1432/92. Domnievajúc sa, že jej výklad nariadenia možno v každom prípade obhájiť, Spolková republika Nemecko z toho vyvodzuje, že zavinenie vyžadované § 839 občianskeho zákonníka (Bürgerliches Gesetzbuch) pre založenie zodpovednosti štátu nebolo dané. Dodáva, že nebola povinná poradiť sa s inými členskými štátmi a/alebo Komisiou, pretože výklad a uplatnenie práva Spoločenstva v zásade prislúcha členským štátom. Napriek tomu bol medzi členskými štátmi v rámci výborov (alebo na túto tému) pri poradách s Komisiou súlad.

13 Landgericht, na ktorý bola podaná žaloba, vyhovel Spolkovej republike Nemecko. Svoje rozhodnutie založil najmä na argumentácii Spolkovej republiky Nemecko, podľa ktorej jej nie je možné vytýkať žiadne zavinenie spôsobilé založiť zodpovednosť podľa § 839 občianskeho zákonníka.

14 Oberlandesgericht Köln, na ktorý pán Aulinger podal odvolanie, sa rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 1 písm. d) [nariadenia č. 1432/92] vykladať v tom zmysle, že komerčná preprava osôb na územie, na ktoré bolo uvalené embargo, a z tohto územia vykonávaná vo forme takzvanej ‚delenej' prepravy bola povolená alebo zakázaná preprava osôb?

Pod ‚delenou prepravou' je potrebné rozumieť prepravu z územia, na ktoré bolo uvalené embargo, a na toto územie prostredníctvom spolupráce medzi podnikom so sídlom v členskom štáte Spoločenstva a podnikom, ktorý má

svoje sídlo na území, na ktoré bolo uvalené embargo, keď prvý menovaný podnik obstaral prepravu po okolie hranice územia, na ktoré bolo uvalené embargo, a druhý menovaný podnik prepravu medzi týmto bodom a územím, na ktoré bolo uvalené embargo (s tým, že cestujúci prestúpia do iného vozidla).

2. V prípade, že Súdny dvor pripustí legálnosť delenej prepravy, bol členský štát podľa článku 10 ES alebo článku 297 ES, alebo v zmysle iných ustanovení práva Spoločenstva povinný poradiť sa s inými členskými štátmi alebo Komisiou pred prijatím vnútroštátnych opatrení založených na údajnej nezákonnosti delenej prepravy?"

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

Pripomienky predložené Súdnemu dvoru

15 Pán Aulinger sa domnieva, že je potrebné rozlišovať medzi otázkou, či delená preprava na územie alebo územia, na ktoré bolo uvalené embargo bola zakázaná, a otázkou, či čiastočné plnenie zodpovedajúce tejto doprave, aké sám poskytoval, bolo rovnako zakázané. Zdôrazňuje, že neorganizoval delenú prepravu, ale obmedzil sa na vykonanie plnenia pre cestovnú kanceláriu na území nepodliehajúcom embargu.

16 Uvádza v tejto súvislosti príklady, ktoré podľa neho preukazujú, že nariadenie č. 1432/92 nemôže zakazovať plnenie, akým je jeho plnenie, bez toho, aby viedlo k absurdnému výsledku, že každý úkon prispievajúci k realizácii delenej dopravy by bol zakázaný. Takto by aj osoba predávajúca zvláštne lístky cestujúcim, aj títo cestujúci, ktorí prispeli svojou pomocou zaplatiac cenu cestovného, alebo aj zamestnanec benzínovej pumpy, ktorý naplnil nádrž autobusu, porušili embargo. Dodáva, že embargo má ekonomickú povahu a nemá za cieľ zakázať cestovanie a prepravu osôb.

17 Podľa pána Aulingera sa rovnaký záver nanucuje, pokiaľ ide o delenú prepravu v jej celosti. Otázka, či táto preprava bola zakázaná článkom 1 písm. d) nariadenia č. 1432/92, sa musí posudzovať na základe rezolúcie č. 757 (1992). Odsek 5 tejto rezolúcie sa obmedzuje na zákaz sprístupniť akýmkoľvek obchodným, priemyselným alebo verejným spoločnostiam alebo inštitúciám v Juhoslovanskej zväzovej republike akékoľvek peňažné prostriedky či iné „finančné alebo hospodárske zdroje". Pojem „finančné alebo hospodárske zdroje" iste zahŕňa poskytovanie služieb vyššie uvedeným subjektom, ale úkon dovezenia cestujúcich až do miesta, kde ich prevezmú srbské alebo čiernohorské dopravné podniky, nemôže byť považovaný za poskytnutie služieb týmto podnikom, a teda za sprístupnenie peňažných a hospodárskych zdrojov v ich prospech. Adresátmi predmetných služieb boli výlučne cestujúci.

18 Podľa pána Aulingera nariadenie č. 1432/92 nemalo za cieľ zaviesť ďalšiu dodatočnú sankciu vo vzťahu k sankciám uvedeným rezolúciou č. 757 (1992). Malo za cieľ iba zabezpečiť jednotné vykonanie sankcií, o ktorých rozhodla Bezpečnostná rada, v celom Spoločenstve. Pán Aulinger zakladá svoje tvrdenie na desiatom odôvodnení tohto nariadenia, ako aj na rozsudku zo 14. januára 1997, Centro-Com (C-124/95, Zb. s. I-81). Následne, podľa jeho názoru nariadenie nemôže autonómnym spôsobom zakazovať dopravovať osoby až do miesta, kde ich prevezmú srbskí alebo čiernohorskí autobusoví dopravcovia v rámci delenej dopravy.

19 Spolková republika Nemecko, nemecká vláda a Komisia odkazujú na znenie článku 1 písm. d) nariadenia č. 1432/92. Tvrdia, že komerčná preprava osôb je „službou" v zmysle tohto ustanovenia. To, či takáto služba bola poskytnutá vo forme priamej dopravy alebo delenej dopravy, nič na tom nemení. Spolková republika Nemecko zdôrazňuje, že pojmy použité v predmetnom ustanovení preukazujú široký rozsah pôsobnosti zákazu, ktorý je uvedený v tomto ustanovení. Konkrétnejšie, cesty vykonané vo forme delenej dopravy mali prinajmenšom nepriamo za dôsledok podporu hospodárstva republík Srbsko a Čierna Hora.

20 Spolková republika Nemecko a Komisia vychádzajú zo zásady, že priama preprava z územia, na ktoré bolo uvalené embargo, a na toto územie predstavuje porušenie embarga, pretože táto preprava má za dôsledok poskytnutie vozidiel Spoločenstva hospodárstvu krajín podriadených embargu, a tým im umožňuje dovoz devíz dopravovanými osobami. Domnievajú sa, že analýza musí byť rovnaká pri delenej doprave. Podľa nemeckej vlády a Komisie jedinou dôvodnou výnimkou môžu byť nekomerčné cesty vykonávané súkromným motorovým vozidlom, akceptovateľné z humanitárnych dôvodov, a tiež preto, že v takomto prípade nejde o poskytnutie „služieb" v zmysle článku 1 písm. d) nariadenia č. 1432/92.

21 Spolková republika Nemecko a nemecká vláda dodávajú, že zmysel a cieľ nariadenia č. 1432/92 potvrdzujú doslovný výklad zhrnutý vyššie.

22 Nemecká vláda odkazuje rovnako na nariadenie Rady (EHS) č. 990/93 z 26. apríla 1993 o obchodovaní medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Juhoslovanskou zväzovou republikou (Srbsko a Čierna Hora) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 102, s. 14), ktorým sa nahradilo nariadenie č. 1432/92.

23 Konštatuje, že článok 1 ods. 1 písm. e) nariadenia č. 990/93 stanovuje zákaz poskytovania nefinančných služieb podliehajúci výnimkám uvedeným v článku 2 rovnakého nariadenia, ktoré sa týkajú najmä prejazdu a tranzitu cez územie Juhoslovanskej zväzovej republiky a vstupu do jej teritoriálnych morských vôd. Podľa nemeckej vlády by tieto výnimky nemali význam, pokiaľ by preprava majúca za miesto odchodu alebo cieľa územie, na ktoré bolo uvalené embargo nebola zakázaná. Toto nariadenie takto potvrdzuje výklad, ktorý bol daný nariadeniu č. 1432/92.

24 Spolková republika Nemecko tvrdí, že nie je potrebné vedieť, či samotná rezolúcia č. 757 (1992) zakazovala delenú prepravu, pretože zákonodarca Spoločenstva prípadne mohol rozhodnúť o prísnejšom embargu, berúc do úvahy geografickú blízkosť Spoločenstva a územie, na ktoré bolo uvalené embargo. Výklad nariadenia č. 1432/92 teda musí byť vykonaný autonómne, čo v podstate z rovnakých dôvodov uvádza aj Komisia.

25 Spolková republika Nemecko a nemecká vláda navyše tvrdia, že povinnosť zabezpečiť potrebný účinok nariadenia č. 1432/92 predpokladá domnienku, že zakazuje delenú prepravu. V prípade opaku sa Spolková republika Nemecko domnieva, že ustanovenia tohto nariadenia by bolo možné ľahko obchádzať, podporujúc spoluprácu s podnikmi (autobusovej dopravy) so sídlom v Srbsku a Čiernej Hore. Nemecká vláda odkazuje najmä na rozsudok Súdneho dvora z 30. júla 1996, Bosphorus (C-84/95, Zb. s. I-3953, body 3 a 18).

26 Spolková republika Nemecko nakoniec, vychádzajúc z rovnakého rozsudku, zdôrazňuje, že zákaz delenej dopravy nie je v rozpore so základnými právami dotknutých podnikov.

27 Komisia sa však domnieva, že ak preprava bola zabezpečená iba po hranicu územia, na ktoré bolo uvalené embargo, bez toho, aby bol predvídaný ďalší prevoz cestujúcich na tomto území, nebolo by možné preukázať, že takáto transakcia mala za dôsledok podporu srbského a čiernohorského hospodárstva. V takom prípade, by tieto ekonomiky neprofitovali z poskytnutia dopravných prostriedkov Spoločenstva a táto transakcia by sama osebe neviedla k prevozu predmetných osôb do Srbska a Čiernej Hory.

28 Komisia pripúšťa, že skutočnosť dopravy týchto osôb až na hranicu im ponúka možnosť vydať sa následne ich vlastnými prostriedkami na územie, na ktoré bolo uvalené embargo, a že devízy, ktoré prevážajú, posilňujú hospodárstvo územia, ktoré bolo predmetom embarga, ale domnieva sa, že tento výklad embarga je príliš extenzívny. Plnenie dopravcu „Spoločenstva" bolo jednoducho predbežnou transakciou a posilnenie hospodárstva republík, ktorých sa týkalo embargo, vyplynulo zo skutočnosti samotných cestujúcich a nie dopravcov, ktorí ich previezli až na hranice územia, na ktoré bolo uvalené embargo.

29 Komisia dodáva, že v rámci skutočnej delenej dopravy ako v konaní vo veci samej prislúcha vnútroštátnemu súdu, aby ustanovil, kto poskytol plnenie zakázanej služby. Vnútroštátnemu súdu prislúcha, aby určil, v akej miere subdodávateľ ako pán Aulinger, ktorý spolupracoval na zavedení delenej dopravy, eventuálne bez priamej zodpovednosti za jej koncepciu a jej rozvoj, porušil článok 1 písm. d) nariadenia č. 1432/92.

Odpoveď Súdneho dvora

30 Desiate odôvodnenie nariadenia č. 1432/92 uvádza, že toto nariadenie má za cieľ jednotné vykonanie určitých opatrení predpísaných rezolúciou č. 757 (1992) v celom Spoločenstve. Na účely výkladu predmetného nariadenia je teda potrebné zobrať do

úvahy jeho znenie a obsah (pozri v tomto zmysle rozsudok Bosphorus, už citovaný, body 13 a 14). Nariadenie č. 1432/92 teda nemá byť predmetom výkladu odporujúceho ustanoveniam rezolúcie č. 757 (1992).

31 Žiadne ustanovenie nariadenia č. 1432/92 a rovnako aj rezolúcie č. 757 (1992) nezakazuje pohyb osôb medzi členskými štátmi Európskeho hospodárskeho spoločenstva a republikami Srbsko a Čierna Hora.

32 Napriek tomu nemecká vláda a Komisia dôvodne tvrdia, že nariadenie č. 1432/92 zakazuje komerčnú prepravu osôb medzi bodom nachádzajúcim sa na územiach členských štátov a bodom nachádzajúcim sa v Srbsku alebo v Čiernej Hore dopravcami so sídlom v predmetných členských štátoch. Na takéto poskytovanie nefinančných služieb sa vzťahuje toto ustanovenie, keďže čiastočne predstavuje „hospodársku činnosť vykonávanú v republikách Srbsko a Čierna Hora" a čiastočne poskytovanie služieb „fyzickým osobám nachádzajúcim sa v republikách Srbsko a Čierna Hora", ktoré sú výslovne uvedené v článku 1 písm. d) nariadenia č. 1432/92 ako príklady zakázaného poskytnutia nefinančných služieb.

33 Analýza nemôže byť iná, čo sa týka poskytnutia dopravy zabezpečenej medzi rovnakými bodmi odchodu a príchodu a organizovanej prostredníctvom spolupráce medzi podnikom so sídlom v členskom štáte a iným podnikom, ktorý má sídlo na území, na ktoré bolo uvalené embargo, keď prvý menovaný podnik zabezpečí prepravu s cieľom alebo s odchodom v okolí hraníc územia, na ktoré bolo uvalené embargo, a druhý menovaný podnik zabezpečí prepravu z tohto bodu na územie, na ktoré bolo uvalené embargo, alebo z územia, na ktoré bolo uvalené embargo, do tohto bodu (s výmenou vozidla cestujúcimi). V tejto súvislosti nie je podstatné, či plnenie bolo vykonané priamo, alebo subdodávateľsky rôznymi po sebe nasledujúcimi prepravcami.

34 Za absencie takéhoto výkladu by potrebný účinok nariadenia č. 1432/92 mohol byť ľahko spochybnený prostredníctvom dohôd o spolupráci medzi podnikmi Spoločenstva a srbskými alebo čiernohorskými podnikmi.

35 Preto keď sa v čase, keď bolo účinné nariadenie č. 1432/92, autobusový dopravca zúčastňoval, hoci v postavení subdodávateľa, delenej dopravy osôb medzi územím členského štátu Spoločenstva a územiami republík Srbsko a Čierna Hora, porušoval ustanovenia tohto nariadenia. Mohol však zabezpečovať komerčnú prepravu osôb až po hranice územia, na ktoré bolo uvalené embargo, s podmienkou, že toto plnenie nebude patriť do rámca delenej dopravy.

36 Na prvú otázku je teda potrebné odpovedať tak, že článok 1 písm. d) nariadenia č. 1432/92 sa má vykladať v tom zmysle, že komerčná preprava osôb do Srbska a Čiernej hory a zo Srbska a Čiernej hory vykonávaná vo forme takzvanej delenej dopravy bola zakázaná. Pod delenou dopravou je potrebné chápať prepravu osôb na územie, na ktoré bolo uvalené embargo, a z tohto územia prostredníctvom spolupráce medzi podnikom so sídlom v členskom štáte Spoločenstva a iným podnikom, ktorý má svoje sídlo na území, ktoré bolo predmetom embarga, keď prvý menovaný podnik obstaral prepravu po okolie hranice územia embarga a druhý menovaný podnik prepravu medzi týmto bodom a územím embarga (s výmenou vozidla cestujúcimi).

O druhej otázke

37 S prihliadnutím na odpoveď na prvú otázku nie je potrebné odpovedať na druhú otázku.

O trovách

38 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Článok 1 písm. d) nariadenia Rady (EHS) č. 1432/92 z 1. júna 1992, ktoré zakazuje obchod medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a republikami Srbsko a Čierna Hora, sa má vykladať v tom zmysle, že komerčná preprava osôb do Srbska a Čiernej hory a zo Srbska a Čiernej hory vykonávaná vo forme takzvanej delenej prepravy bola zakázaná.

Pod delenou prepravou je potrebné chápať prepravu osôb na územie, na ktoré bolo uvalené embargo, a z tohto územia prostredníctvom spolupráce medzi podnikom so sídlom v členskom štáte Spoločenstva a iným podnikom, ktorý má svoje sídlo na území, ktoré bolo predmetom embarga, keď prvý menovaný podnik obstaral prepravu po okolie hranice územia embarga a druhý menovaný podnik prepravu medzi týmto bodom a územím embarga (s výmenou vozidla cestujúcimi).

Podpisy